

Millainen on muistisairaan arki palveluasumisyksikösä?

Kehittäjäklubi
Palveluasuminen paremmaksi
25.11.2019
Anna Alhonen

6 Aika

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Muistisairauden tuomat haasteet

Sairauden oireet liittyvät esimerkiksi kykyyn ymmärtää aistien välittämää tietoa sekä tiedolliseen toimintakykyyn, kuten muistamiseen, kommunikointiin ja loogiseen ajatteluun.

Sairaus voi tuoda mukanaan myös vaikeuksia tunnistaa paikkoja tai muistaa, minne on menossa. Keskittyminen sekä tilan, ajan ja esineiden hahmottaminen saattavat vaikeutua.

Muistisairaus voi aiheuttaa: masennusta, apatiaa, levottomuutta, ahdistuneisuutta, vaeltelua, harhaisuutta, persoonallisuuden muuttumista ja uni- ja valverytmin häiriöitä.

Huomioi, ettei ihminen tunteineen ja tarpeineen katoa sairauden taakse vaikka hänelle on todettu muistisairaus.

6Aika

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Muistisairauden tuomat haasteet

Muistiystävällinen ympäristö on helposti tavoitavissa sekä selkeä ja se tukee kiireetöntä kohtaamista.

On hyvä tiedostaa, että koti on paitsi asumispaikka, on se myös turvallisuuden, muistojen ja menneisyyden, identiteetin ja hyvän olon tyyssija. Sellaisena se tulisi säilyttää myös muistisairaalle ihmiselle. Kodissaan saa olla oma itsensä, rentoutua ja toimia kuten itse tahtoo ja pystyy – vaikka sitten aiempaa hitaammin ja heikommin.

Lähde: Muistiliitto (<https://www.muistiliitto.fi/etusivu>)

Miten arki muodostuu palveluasumisympäristössä?

- Tuetaan muistisairaahan toimintakykyä – ei tehdä puolesta vaan kannustetaan toimijuuteen ja liikkumiseen (myös mikroasennon vaihdot ovat tärkeä huomioida eli pienet asennon vaihdot pyörätuolissa istuessa tai sängyssä ollessa), mutta toki tarvittaessa avustetaan ja ohjataan niissä toiminnoissa, joissa asukas tarvitsee apua – huomioidaan päivien erilaisuudet / huomioidaan toimintakyvyn muutokset
- Luodaan turvallista ja kiireetöntä ympäristöä moniammatillisesti, mutta pyritään tehdä se niin, ettei rajoiteta toimintaa
- Tuetaan asukkaan identiteettiä ja huomioidaan elämänhistoria (tärkeää tietää asukkaan historia, omaiset, ystävät hyvin tärkeässä roolissa) esimerkiksi: saadaan asukkaalle mielenkiintoista harrastetoimintaa, mahdollistetaan hartauksiin pääseminen, huoneen sisustus, mahdollisuus olla eläimien kanssa, puutarhan hoito, oman lempimusiikin kuuntelu, kynsien lakkaus ja hiusten laitto yms. Eli eläminen on omannäköistä elämää.
- Tuetaan itsemääräämisoikeutta ja päätöksentekoa esimerkiksi milloin haluaa herätä / mennä nukkumaan, minkävärisen paidan laittaa päälle, haluaako ruoka juomaksi piimää, vettä, mehua, maitoa, missä haluaa syödä, mihin harrastetoimintaan haluaa osallistua/haluaako osallistua mihinkään

6Aika

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Metropolia

Helsinki

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OULU OAMK

OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Miten arki muodostuu palveluasumisympäristössä?

- Luodaan kodinomaisuutta ja yhteisöllisyyttä yhdessä: eli eletään arkea ja juhlietaan yhdessä, aistit mukaan (esimerkiksi leivotaan pullaa, mahdollisuus haistaa pullan tuoksu, vaikka ei pysty enää itse leipomaan), kuunnellaan mitä toiveita asukkailla on ja pyritään toteuttamaan niitä
- Kosketus ja läsnäolo ovat tärkeitä – vuorovaikutus korostuu palveluasumisessa
- Huomioidaan yksilöllisyys - toiminnan keskiössä on aina asukas ja hänen tarpeensa, voimavarat ja toiveensa. Ammattilaisen tuki tulee huolehtia, että asuminen on turvallista esim. verensokeri on mitattava, hygieniasta on huolehdittava jne.
- Tuetaan omaisia ja annetaan tietoa sairaudesta.
- Ollaan läsnä, kun saattohoito tulee vastaan: luodaan rauhallinen ympäristö, mahdollistetaan omaisen läsnäolo, huolehditaan kivun hoidosta

Voidaankin todeta, että muistisairaalle sopiva ympäristö sopii kaikille.